

Museovirasto

Opetusministeriön tilinpäätöskannanotto Museoviraston vuoden 2008 toiminnasta

1. Tilinpäätöskannanoton säädösperusta ja valmistelu

Valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) ja talousarvioasetuksen (11.12.1992/1243) 66i §:n (7.4.2004/254) mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastus kertomus ja muut tiliviraston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aiheita.

Museovirastoa koskeva kannanotto on valmisteltu opetusministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston asianomaisen viraston ohjauksesta vastaavassa yksikössä (kulttuuriyksikkö).

Tilinpäätöskannanoton laadinnassa käytetyt asiakirjat:

- Opetusministeriön ja Museoviraston välinen tulossopimus 2008–2010, 18.12.2007, 65/210/2007
- Museoviraston tilintarkastuskertomus vuodelta 2008, Valtionalouden tarkastusvirasto 7.5.2009, 33/202/2008.
- Museoviraston toimintakertomus vuodelta 2008, 13.3.2009
- tuloskeskustelut 20.3.2009

2. Tuloksellisuus ja asetettujen tulostavoitteiden toteutuminen

Museoviraston toimintaa vuonna 2008 voidaan viraston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen perusteella pitää tuloksellisena. Suurin osa Museovirastolle vuodelle 2008 asetetuista tavoitteista on saavutettu joko kokonaan tai osittain. Sähköisesti luetteloitujen esineiden ja kuvien saatavuus internetissä ei kuitenkaan ole toteutunut täysin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Myös linnojen kävijämäärät ovat jääneet alle asetettujen tavoitteiden.

Museoviraston toiminnassa on vuonna 2008 painottunut normaalia enemmän erilaisten kehittämistoimenpiteiden valmistelu, palvelukeskushankkeeseen varautuminen sekä viraston toimitilahankkeen suunnittelu, jotka ovat työllistäneet viraston johtoa ja henkilöstöä normaalia enemmän.

Vuoden 2008 tärkeimpiä tuloksia olivat mm. Suomen merimuseon avautuminen uusissa toimitiloissa Kotkassa, minkä ansiosta museoiden kokonaiskävijämäärät kasvoivat yli asetetun tavoitteen. Muita keskeisiä tuloksia olivat valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin liittyvän valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskevan inventoinnin valmistuminen, kulttuuriympäristön rekisteriportaalin avautuminen sekä osallistuminen Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen toteuttamiseen.

3. Tuloksellisuuden raportoinnin asianmukaisuus

Museoviraston toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu ohjeiden mukaisesti ja ne ovat kattavat ja asianmukaiset. Toimintakertomuksen rakenne on selkeä ja tuloksellisuuden kuvausta selkeytetty. Tunnuslukuja on käytetty paljon, mutta tuottavuutta ja tehokkuutta kuvaavia indikaattoreita tulee edelleen kehittää erityisesti kulttuuriympäristön tulosalueen osalta.

Vuosille 2008 - 2010 solmitussa tulossopimuksessa rakennetta on selkiytetty ja tulostavoitteiden määrää karsittu.

4. Ministeriön kanta tarpeellisista toimenpiteistä Museovirastossa

Valtiontalouden tarkastusvirasto toteaa 7.5.2009 antamassaan tilintarkastuskertomuksessa, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvion ja valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n vastaista maksuperusteista kirjauskäytäntöä myöntöpäätösperusteella budjetoidulla momentilla 29.80.50 sekä momentin 29.80.04 määrärahan käyttämistä talousarvion vastaisesti siirtomenojen maksamiseen (24 000 euroa). Puutteita on ollut myös valtuuksien seurannassa (mom. 29.80.70 ja 29.80.75), yhteisrahoitteisen toiminnan henkilöstökustannusten kohdentamisessa sekä yhteishankintavelvoitteen noudattamisessa. Museoviraston tulee selvittää määräaikaan 14.8.2009 mennessä mihin toimenpiteisiin se on esitettyjen huomautusten johdosta ryhtynyt.

Museovirasto on toimittanut 12.8.2008 opetusministeriölle Museovirastossa rahastoituja lahjoitus- ja testamenttivaroja koskevan selvityksen. Museovirasto on esittänyt, että valtion talousarviosäännöksiä voitaisiin muuttaa siten, että nimenomaista määräystä testamentissa tai lahjoituskirjassa omaisuuden rahastoimismahdollisuudesta ei edellytettäisi. Opetusministeriö tulee selvittämään asiaa valtiovarainministeriön kanssa.

Erityistä huomiota virastossa tulee edelleen kiinnittää valtion tuottavuusohjelman toimeenpanoon sekä palvelukeskukseen siirtymisestä aiheutuviin toimenpiteisiin.

5. Ministeriön omat toimenpiteet Museoviraston toiminnan tukemisessa

Opetusministeriö asetti vuonna 2007 Museoviraston kehittämistä varten seurantaryhmän ja kolme jaostoa, jotka saivat työnsä päätökseen vuoden 2008 loppuun mennessä. Seurantaryhmän tekemien esitysten pohjalta opetusministeriö on 10.3.2009 päättänyt Museoviraston kehittämislinjauksista, joiden tavoitteena on parantaa Museoviraston toiminnan tavoitteellisuutta ja tuloksellisuutta sekä varmistaa, että se on taloudellisesti kestävällä pohjalla. Uudistukset koskevat Museoviraston johtamista ja sisäisiä toimintatapoja, toiminnan organisointia sekä talouden suunnittelua ja seurantaa virastossa.

Kehittämistyöstä päävastuu on Museovirastolla. Opetusministeriö ohjaa työtä tulosohjauksen kautta ja käynnistämällä tarvittavien säädösmuutosten valmistelun syksyn 2009 aikana. Museoviraston johdossa vuoden 2009 lopussa tapahtuvien muutosten johdosta kehittämistyön painopiste siirtyy keväälle 2010.

Lisäksi käynnissä ovat Suomenlinnan hoitokunnan asemaa sekä Museoviraston toimintojen alueellistamista koskevat selvitystyöt, joiden osalta opetusministeriö toimii yhteistyössä Museoviraston ja Suomenlinnan hoitokunnan kanssa ja tekee tarvittavat ratkaisut vuoden loppuun mennessä.

Ylijohtaja

Riitta Kaivosoja

Kulttuuriasianneuvos

Päivi Salonen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtion tilintarkastajat
Valtionkonttori